

Uredništvo
in upravnishstvo:
Kolodvorske
ulice šte. 16.
Z urednikom se
mora govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.
Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:
Sustopna petit-
vrsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja
za Ljubljano
v upravnishtvu:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrt leta 1 gl.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četrt leta 2 gl.
50 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

Štev. 47.

V Ljubljani v petek, 27. februarija 1885.

Tečaj II.

Z Gorenjskega dne 6. februarija.

Uže nekaj dni zboruje v stólici dunajski izvanredno sijajna družčina; skoro vsi cerkveni knezi naše državne polovice sešli so se tam, da se pogovoré o nekaterih velevažnih vprašanjih, ki zadevajo njihove škofije, posebno pa duhovnike nižje vrste. Listi so nam takoj od začetka poročali, da so naši višji duhovni pastirji sklenili uže pri prvem shodu najstrogejšo tajnost o svojih obravnavah, vendar te vesti niso zatrlé mnogovrstnih kombinacij, katere dela javno mnenje o pomenu shoda cerkvenih dostojanstvenikov.

Istina, da so se zbrali naši vladike pod vodstvom starega kardinala kneza Schwarzenberga v palači tik cerkve sv. Štefana, ta istina sama na sebi uže spodbuja občinstvo, da ugiblje o programu odlične družbe in da skuša razkriti zagrinjalo, odevajoče tajno škofovsko konferenco. V tem so si vsi glasi jedini, da je privedla avstrijske vladike na Dunaj znana postava državnega zbora o kongruu. V dotičnih debatah se je čestokrat povdarjalo, da se tako važno vprašanje, kakor je ono o ureditvi kongruu, ne more rešiti jednostransko v parlamentu, temveč da je treba čuti še drugo plat zvona — da je treba zakon vpeljati s sporazumljenjem avstrijskega episkopata. Resolucija, katero je večina v državnem zboru sprejela, omenja tudi izrečno, da naj vlada „v soglasji s škofi“ preišče in določi, koliko bi se dalo iz dohodkov cerkvenih fondov in cerkvenega premoženja porabiti za plačo nižjega duhovenstva. Vsled tega je razvidno, da je treba vladi skupno postopati z episkopatom naše državne polovice, in lahko je razumevno, da je važno to vprašanje zbralo skupaj sijajne dostojanstvenike, da se pogovoré o bodočnosti njim izročene duhovščine.

Poleg te točke bode — kakor se obče zatrjuje — tudi vprašanje o razmerah religioznega fonda na dnevnem redu. Znano je, da je pred več nego sto leti cesar Josip II.

premoženje odpravljenih samostanov odločil v to, da se zboljša stanje dušnih pastirjev. Oskrbovanje premoženja vzela je vlada v svoje roke, in sedaj gospodari država uže 103 leta z dohodki minolih samostanov. V novejši dóbi pa je nastalo vprašanje, kdo da ima prav za prav postavno nadzorovati omenjeno premoženje, država ali cerkev. Minister za uk in bogočastje je izjavil v državnem zboru, da je religiozni fond del državnega budgeta in s tem označil stališče vlade, od druge strani pa se zopet zagotavlja, da pripada cerkvi nadzorstvo onega zaklada. O tej stvari bodo baje škofje tudi debatirali in pojasnili svoje stališče. Rešitev se vé da ni tako lahka, kakor se nam zdi na prvi pogled. Religiozni fond namreč v mnogih provincijah ne zadostuje vsem potrebam, in vlada primorana je, leto za letom dodati zdatne svote, da se pokriva deficit. Ko bi se nadzorstvo zaklada spremenilo, bi odpadla državna podpora in treba bi bilo rešiti jako komplicirane pravne zadeve. Najprvo bi se pokazalo vprašanje, kako postopati z onimi deželami, ki so gledé religioznega fonda aktivne, in kako z onimi, ki imajo vedne primanjkljaje. Religiozni zaklad bi se moral proglasiti ali splošnim avstrijskim fondom, ali pa bi se moralo postopati po principu provincijalnih fondov. Odlični cerkveni dostojanstveniki zastopajo mnenje, da nimamo občnega avstrijskega fonda, temveč da ima vsaka kronovina svoj posebni verski zaklad. Vsled tega bi ne bilo prav, ko bi se primanjkljaj jedne dežele pokrival z dohodki druge; s kratka, nastale bi razmere, ki bi zahtevale temeljno predrugačenje dosedanje prakse, ki bi stale ogromno dela, za dolgo časa morebiti ustavile dosedanji mirni razvoj in celo rodile škodljive boje. Zato je razširjeno mnenje, da člani konference ne bodo reševali tega vprašanja, temveč da se bodo iz oportunitetnih vzrokov zadovoljili z izjavo, ki se ima prečitati v gospodski zbornici o priliki debate o kongruu.

Listi ugibljejo še nadalje o programu škofovske konference, in nekateri pripovedujejo svojim čitateljem, da je skrb za šolstvo bil tudi jeden izmed onih faktorjev, ki so zbrali cerkvene kneze k skupnemu posvetovanju. Kakor navadno, slikajo razna glasila svojim bralcem vse mogoče posledice — na jedni strani blagodejne, na drugi nevarne — ki bi lahko izvirale iz skupnega delovanja zbranega episkopata v zadevi šolske novele. Nam se zdé jedne kakor druge vesti pretirane in prepričani smo, da naši vladike ne zborujejo s tega namena v dunajski stólici, da bi provzročili kak prevrat v šolskih zakonih in vzbudili boje za ljudsko šolo. Mogoče je pač, da govoré o tem predmetu in to je naravno, vsaj ima cerkev uže od nekaj opravičeno skrb za razvoj učeče se mladine, a da bi cerkveni dostojanstveniki zbirali se dan denes s posebnim namenom o predrugačenju naših šolskih naprav, o tem nihče resno ne misli, kdor pozná modri in pomirljivi duh, ki uže od nekaj vlada v odličnih krogih cerkvenih naših knezov.

Tudi v zadevi „svobodne in katoliške“ univerze v Solnogradu pričakuje se, da bodo vladike izrekli svoje mnenje in določili daljše postopanje. Naravno pa je, da so vse vesti, ki jih nahajamo o tem predmetu po časopisih, gole kombinacije; dokazujejo nam le, da je stvar velevažna in da vzbuja zanimanje in pozornost vseh strank, se vé da v različnem zmislu. Reč bode pač še v bližnji prihodnosti vzbudila marsikako besedo; danes je preveč še v povojih, da bi se moglo kaj natančnejega o njej poročati, kakor one male vesti, ki smo jih čuli uže takrat, ko je prvič poknila vèst o napravi katoliške visoke šole v Solnogradu.

Ako so opisane kombinacije prave, kažejo nam, da ima konferenca avstrijskih vladik mnogo zanimivega in velevažnega gradiva na zeleni mizi in lahko razumevamo občno pozornost, ki jo vzbuja na vseh straneh. Posebno pa spremlja nižja duhovščina z neprestanim očesom delovanje svojih škofov; prepričana je,

Listek.

Draga tetka!

Obljubil sem, obljubil! Toda izpolniti ne morem, ne smem. Pa Vas je tudi sama slaba ura zmotila, da ste javnosti izročili moje jedino Vam namenjeno pismo! Ali ne veste, kaka je človeška, po Adamu in Evi podedovana narava in kaka je naša samoljubnost? In Vas, tako previdno in pametno tetko, zapeljala je — kaj bi rekel — želja, pismo Vam namenjeno, ugledati tiskano — da ste ga izročili lačnim urednikovim rokam. Meni pa, dragemu Vašemu nečaku, provzročili ste tako mnogo, mnogo prebriskih uric, katerih neznoznost more olajšati jedino le darežljivost Vaša, dejanjstveno izvršena po poštni nakaznici glaseči se na najmanj — dva petaka.

To naj bode kazen Vaša. Ker pa v tej podobi gotovo ne bode preobčutljiva za Vas, poostriži jo hočem se z — molčanjem o našem plesu, akopram sem Vam poročilo obljudil. In prosim Vas, ne bodite tako neusmiljeni, da bi v istini zahtevali kakov popis našega kotiljona ali naše kadrilje ali celo raznih toalet; na uho bi Vam še kaj posepetal, kadar se

snideva, a pisal — za Boga! — pisal pa o takih stvareh ne bočem nikdar več.

Le pomislite! Tako slovesno, kakor so pred petdesetimi leti nemški študentje na Wartburgi sežgali knjige nesrečnega Kotzebue-a ter izrekli svoj anatema nad zlobnim humoristom, prav tako — *si parva licet componere magnis* — (to se pravi slovenski: da bolha ni slon) prav tako so razjarjeni Šmohorčani naredili z menoj in z mojim pismom, tiskanem v zadnjem listku. V javni slovesni seji sežgali so dotično številko, kakor tam nekje v notranjskem Zagorji in v ljubljanski čitalnici; nad manoj pa so sklenili sodbo, kakor ste jo v zadnjem času mnogokrat čitali po naših političnih listih: „*Hic niger est, hunc tu St. Hermagoriane caveto!*“

„In zakaj vse to?“ povpraševali boste radovedna. Glejte, draga tetka — človek je čudna stvar in dva nista jednaka. Jeden je hud, ker smo ga narisali realistično, takega kakeršen je, drugi se jezi, ker misli, da smo hoteli nekaj drugega povedati, nego smo v istini rekli, tretji pravi, da mu zaradi svoje osebe ni nič, nego samo zato se jezi, ker smo prvega imenovali; četrti godrnja, ker ga sploh omenili nismo, peti se repenči, ker se drugi

hudujejo, in šesti kuha rilec — a sam ne vé zakaj.

Taki so ljudje, kakar pridejo v kak časopis, a ne samo pri nas v Šmohorji. A — *pardon!* Dve osobi pa vendar nista ugovarjali: teta Mica, namreč, katera je bila vesela, da je prišla vendar enkrat, če tudi po nedolžnem „v cajtenge“, kakor se je izrazila po svoje — in pa Papežev Miha, ker o vsi stvari ničesar zvedel ni. In to zadnje je zame posebna sreča, ker bi si bil gori omenjeno šmohorsko sodbo takó tolmačil, da me smé o priliki tudi v cestni jarek zvrniti, kadar bi zaupal koščice svojega rojstva njegovi „kačiji“.

Pa vsega tega modrovanja bi ne bilo treba, da bi se bil jaz ravnal po receptu, po katerem je oni dan dopisnik iz Orehka opisal ta mošnjo veselico v našem *Mit uže além u.* Uverjem sem, da bi bil danes Šmohor miren kakor Bosna in da bi se k večjemu ta ali oni zibal še v sladkem meditiranju o slavi, katero je čital črno na belem o samem sebi. Le škoda, da mi je ta recept prepozno došel! Pa okoristiti se ga vendar hočem, če je tudi uže *post festum!* Pisati bi bil moral:

„Šmohor je precéj velika vas na Kranjskem. Iz te vasi se pač malokdaj kaj sliši.

da bode imela pri vprašanji o kongruji svoje višje pastirje po polnem na svoji strani in da ji konferenca rodi le dobre sadove. Odlična družba cerkvenih vladik tudi ne more drugače postopati, kakor imajo odkritosrčno željo, da se pomaga nižji duhovščini. In v tem si niso jedini le duhovni, temveč vsi oni krogi, ki vedó ceniti pomen nižjega duhovnega pastirstva za prospeh ljudske omike. *D—n.*

Železnica Ljubljana - Kamenik.

Postava o dovoljenji zgradbe lokalne železnice iz Ljubljane v Kamenik.

Z dovoljenjem obeh zbornic državnega zbora naročam sledeče:

Član I.

Vlada se pooblaščuje, da sprejme za pravico potrebnega denarja za vdeležbo pri zgradbi lokalne železnice z Rudolfovega (t. j. državnega) kolodvora v Ljubljani do Kamenika v zvezi s tirom k smodnišnici, prvotnih delnic delniškega društva, katero se bo navlaš za to ustanovilo, za 200 000 gld. av. velj. v papirji.

Ta vdeležba je zavisna od sledečih pogojev:

- Da dežela kranjska obljubi, pri tej zgradbi z najmanj 50 000 goldinarji vdeleževati se, da dalje
- pripravo ostale za zgradbo potrebne glavnice v svoti, kakor jo bo državno upravnistvo samo določilo, obljubi preskrbeti po izdaji prioritetnih in prvotnih delnic bodoči koncesionar, ne da bi se s tem državni zaklad kaj obtežil, ter svoto na tak način zavaruje, da je za njo in za shajanje z določeno glavnicu bodoči koncesionar odgovoren.

Član II.

Dividenda, ki se bo izplačevala na prioritete v članu I. omenjene, predno bodo taisto dobile prvotne akcije, ne sme višja kakor po 5% biti.

Prvotne delnice, ki jih bo država vsled člana I. sprejela, morajo imeti enake pravice z drugimi prvotnimi delnicami in se z ozirom na tiste ne sme dovoliti nobena omejitev glasovanja, ne gledé največjega števila glasov, kakor tudi ne nasproti posestnikom prioritete.

Član III.

Vplačevanje na prvotne delnice, katere po članu I. prevzame država, pričelo se bode ob novem letu 1887 v dveh letnih obrokih, katera bo država sama določila proti nekolekovanemu potrdilu sprejema.

Prvi obrok se na noben način ne sme prej vplačati, kakor kedar bodeta temeljito dokazana vplačilo in poraba ostale glavnice

Nikdo ne vé, da je bila tukaj tolikrat in tolikrat — kolera, kuga, lakota — draginja pa je še zmeraj — in celó sijajna veselica, pri kateri so Šmohorčani pokazali, da zamorejo tudi kaj. Da, mi smo mi! Priredili smo veselico. Če tudi je bil dan slabo izvoljen — bilo je 31. m. m. — vender smo bili mi boljše volje, in če tudi smo pogrešali večino onih, katere smo povabili in jih gotovo pričakovali, vender nas je bilo veliko — veliko. Kajti — mi smo mi!

Da smo mogli to veselico tako sijajno prirediti, zahvaliti se imamo v prvi vrsti gospodu A. in njegovi obili cenjeni rodbini. Bog jih živi še mnogo let! Potem gre hvala vrlemu gospodu B. Občno priznavanje veljalo je njegovemu trudapolnemu prizadevanju. Jaz in dva moja soseda smo se golega občudovanja kar za trebuhe držali. Bog živi gospoda B. Hvala in čast itak gospodu C. Pel je tako izborno in visoko, da mu ni zastoj ime gospod — C. Živel mnogo let! Pozabiti ne smemo gospoda D. Brez njegove požrtvovalnosti bi bila veselica — fuč! Mnogaja leta! In potem slava, trikratna slava gospodičini E. Kaj bi bil Šmohor brez nje? Slava, slava! Isto velja pa vsem drugim gospodom, gospem in gospo-

pri zgradbi v članu I. omenjene železnice, katera mora tudi uže dokončana in javnemu prometu izročena biti.

Član IV.

V članu I. označena železnica na par z navadnim kolovozjem (tirom) mora se v dveh letih dodelati, počenši od dneva, kedar se je izdala koncesija (privoljenje) za njo, ter se mora izročiti javnemu prometu.

Član V.

Ako bi upravo pri tej železnici prevzela država v svoje roke, se bode za upravne troške določil pavšal na ta način, da ga bode država odmerila po gotovih odstotkih od skupnih dohodkov.

Član VI.

Ta postava postane veljavna z dnevom svojega razglasenja.

Izvršila jo bodeta pa Moj trgovinski in finančni minister.

Vtemeljitev postave o zgradbi železnice Ljubljana-Kamenik.

Dežela kranjska si uže mnogo let prizadeva doseči zgradbo železnice iz mestne občine ljubljanske po bistriški dolini v Kamenik, ter se je zgradba te železnice iz ozira na narodno gospodarstvo spoznala za živo potrebo.

Cela pokrajina, po kateri bi se omenjena železnica speljala, odlikuje se uže sedaj po vedno večji obrtniji, katero posebna krepka moč reke Bistrice zdatno pospešuje.

V tem zmislu se posebno odlikujejo kraji Domžale, Jarše, Veliki Mengiš in Kamenik, koder naj bi se železnica speljala.

Izmed obrtnije po teh krajih cvetoče, mora se na prvem mestu omeniti c. kr. smodnišnica v Kameniku, katera se bo z nameravano železnico zvezala po tiru za vlako napravljenem, kar bo za državo tolikošne koristi, da se uže iz tega njena dolžnost razvidi za smotno podporo zgradbe nameravane železnice.

Vojaška oblast dobila bi na ta način priko, najhitreje kolikor toliko smodnika iz Kamenika v Ljubljano in od tod na dalje pošiljati; ob enem pa bi se odstranila nevarnost, v kateri se nahajajo vse vasi ob cesti ležeče, koder se sedaj smodnik na vozeh vozi.

V Velikem Mengiši in Domžalah uže sedaj osem velikih tovarov slamnike izdeluje, kateri se po celem cesarstvu razpošiljajo; v Jaršah imajo umetne mline, ki leto za letom več nego 1500 ton (à 1000 kilogr.) žita pomeljejo. Omena vredne so tovarne za cement in lončenino, kakor tudi kaolinišče v Kameniku. Vrh tega ima pa Kamenik mrzle kopeli, kamor poleti mnogo tujcev zahaja.

dičinam od črke F. naprej do Z. Vsi so bili tako požrtvovalni in vsestransko delavni, da smo pozno v jutro videli še gospoda Ž., kako je po vseh kotih zbiral ostanke svojega raztrganega in raztresenega trupla. Hvala, slava, živio! In tako smo končali predpust z veselico, katera daje čast vsem Šmohorčanom. Da bi se povsod prirejale take veselice, da bi naše narodnjake ne oplašila najmanjša stvar — to daj mi Bog!

Naprej torej, Šmohorčani, naprej mi Slovenci — Naprej zastava Slave! Živio, živio!

Tako, ljuba tetka, se mora pisati o naših veselicah, in kader bo v Šmohorji zopet kaj jednacega, potem bom tudi jaz pisal zopet takó. Uverjen sem, da me bodo v povračilo hvalili in slavili; na skrivnem pa bodo šteli črke in besede, koliko je porabljenih za proslavljevanje jednega in drugega in kdo vé — draga tetka, ali ne bo gospod A. nevošljiv gospodu B., ker smo temu rekli trikrat živio, onemu pa samo dvakrat? In tedaj bo vsega greha kriv zopet

Vaš

Hribovec.

Desk in remeljnov pripravljajo leto za letom neštivilne žage po bistriški dolini za 6000 ton. Apna se leto za letom od 5000 do 6000 ton nažgá.

Povžitek pridelkov se je v poslednjih letih pri obilnem številu tovarničnih delavcev in družih prebivalcev tega sodniškega okraja (23 000) tudi jako povzdignil.

Da se bo pa vse tukaj navedeno, kolikor se dá, še povzdignilo, potrebuje Kamenik približanja na kako prometno progo, s katerimi je sedaj celi svet v zvezi. Kamenik potrebuje železnice.

Uže leta 1882 pregledal se je načrt, katerega je društvo za zgradbo železnice z ozkim tirom predložilo ter se je sploh povdarjala važnost zgradbe omenjene železnice za razvoj obrtnije po teh krajih ter se je pričetek zgradbe najtopleje priporočal. Pri tej priložnosti je tudi dežela sama, opiraje se na sklep deželnega odbora od 13. junija 1880, obljubila zdatno podporo.

Omenjeno društvo je prosilo za državno podporo zgradbe, ker mu ob prošnji za dovoljenje zgradbe ozkotirne lokalne železnice na podlagi dotične postave ni bilo mogoče zadosti potrebnega denarja iz lastnih virov vkup spraviti.

V očigled velikega pomena nameravanega podjetja za deželo in za glavno mesto zdelo se je državni upravi umestno, podporo za zgradbo železnice dovoliti. Pozvedočbe so bile vseskozi take, da dotični prizadetniki v resnici ne bi mogli potrebne glavnice zložiti, če tudi bi se pri podjetji s popolno gotovostjo smelo računati na krepko podporo dežele, prizadetih občin in drugih prizadetnikov. Zatorej se je državna vlada najpoprej podala v razgovor s podjetniki, pri katerih se je od strani vlade najpoprej na to gledalo, da se je zahtevana svota za podporo, katera se bo dala brez obresti in brez povračila, kolikor mogoče znižala ter da se bo namesto ozkotirne gradila železnica z navadnim tirom.

Vsled tega so se koncesionarji izrekli, da so pripravljeni prevzeti koncesijo za zgradbo in upravo lokalne železnice iz Ljubljane v Kamenik z napravno vlake k smodnišnici ter se zavežejo zgradbo postavno dovršiti, če bi se vlada pri tej zgradbi vdeleževala s podporo 200 000 gld., za katero naj bi prevzela toliko prvotnih delnic. Vsa zgradba bi podjetnike veljala nekako 771 000 gld.

Po dogovorih naj se ta 22 km. dolga lokalna (sekundarna) železnica (tramvaj na parogon) z normalnim tirom odcepi od državne postaje cesarjevič Rudolfove železnice proti severo-zapadu po lastni cesti do Dunajske velike ceste; čez Savo naj se spelje po lastnem mostu preko Domžalj, tu pa tam se velike ceste posluževajo in od ondot po bistriški dolini deloma po lastni, deloma po okrajni cesti preko Preserja, Homca in Šmarce v Kamenik. Od tukajšnje konečne postaje se potegne še 1.4 km. dolg tir za vlako do ces. kr. smodnišnice, katera od Kamenika proti zapadu stoji. Največja napetost ceste znaša 13 pro mille (trinajsti čevljev na tisoč čevljev daljave), za vlakni tir pa 22.2 pro mille. Najmanjši radij ovinkov je 150 metrov velik. Čas za zgradbo določil se je na dve leti od dné, kader se bo dovoljenje dalo.

Efektivni troški cele proge iz Ljubljane v Kamenik cenjeni so na 686 000 goldinarjev, t. j. za vsak kilometer 31 181 gld. Železnica za vlako iz smodnišnice do kolodvora veljala bo pa 85 000 gld.

Ves potrebni denar naj se torej pripravi iz državne podpore 200 000 gld., iz deželne vdeležbe s 50 000 gld., iz doneskov prizadetnikov s 50 000 gld. in iz ostalih 50 000 gld., ki se bodo morali na drug način dobiti, vsega skupaj torej 350 000 gld. Za to svoto izdala se bodo prvotne delnice *al pari*; za svoto 421 000 gld. pa, katere bo še primanjkovalo, izdale se bodo prioritete po kurzu najmanj 80%, torej v skupnem nominalnem znesku za 520 000 gld. Po tem takem bo cela glavnicu za zgradbo železnice znašala v nominalnem znesku 870 000 gld.

Država si pridržuje pravico, upravo železnice vsak čas v svoje roke prevzeti in dotične tarife določevati. V tem oziru so si podjetniki izprosili obljubo, da pavšal za prevzete uprave pri imenovanju železnici v državno oskrbništvu ne bode višji nego 45% skupnega dohodka železnice za čas koncesije. (Po „Sl.“)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Avstrijsko-ogerska carinska konferenca, katera se je dne 24. t. m. sešla v ministerstvu za notranje zadeve, imela je včeraj in predvčeršnjim posvetovanja. Razgovarjalo se je o posledicah, katere bode imelo v Avstriji povišanje nemške carine na žito. Če se članovi konference zedinijo, kar se bode skoro gotovo zgodilo, potem se bode kmalu vložila pri obeh državnih zborih dotična predloga.

Iz Hrvatske se poroča: V včerajšnji seji zagrebškega mestnega zastopa vršil se je tak škandal, kakršnen se v tem zastopstvu še ni dogodil. Na dnevnem redu bil je magistratov predlog zaradi nakupa potrebnega zemljišča za živinski semenj. Poročevalec Deželni poganjal se je za prostor na vzhodni strani mesta. Ker pa se je razširila vest, da se je vložil nasprotni predlog za zapadno stran mesta, prišlo je več meščanov iz vzhodne dela mesta, se podali na galerijo ter se tam prav oblastno obnašali. Ko pa se je nekaj zastopnikov za zapadno mesto odstranilo ter onemogočilo sklepčnost, nastalo je na galeriji burno gibanje. Ko je župan izjavil, da se bode razpravljalo o naslednji točki dnevnega reda, zapustili so meščani s truščem galerijo. Nekateri so klicali v dvorano: „V norišnico!“ Zastopstvo poslušalo je mirno zadržanost. Konečno je moral župan zatvoriti sejo, da se je tako pretrgal škandal.

Gradenje železnice Mostar-Metković vrlo napreduje. Te dni pričele so se polagati šine od kolodvora v Mostaru skozi predmestje Crnico, tako da bodo v kratkem času mogli na tej progi prevažati se tovrni vlaki.

Tuje dežele.

V Poznanju pričel se je nekaj kulturni boj. Poroča se, da se je proti proštu Zmuri v Gogolevu pričela preiskava, ker je v šestih slučajih v župniji Ksiona, katero oskrbuje „državni župnik“, delil zakramente za umirajoče ter tako zakrivil „neopravičeno opravljanje duhovenskih poslov.“ Dalje: Nastavil se je na mestnem gimnaziju v Poznanju duhovnik Mihalski kot učitelj veronauka, a minister ga ne čje potrditi. Mihalski pa je dobil dovoljenje, da opravlja ta posel.

Angleški konservativni listi napadajo dan na dan z najostrejšimi besedami vlado zaradi njene zdanje politike v Sudanu. Naj navedemo samo, kako piše „Standard“: „Če bi bilo še kaj treba, da se javna razburjenost poviša ter se podkrepi zahteva, naj vlada odstopi, našlo se je v Gladstonovem govoru. Njegov poskus, dozdanje postopanje vlade opravičiti, nikakor ni bil prepričljiv. Bolje bi bil storil, če bi bil vse to po polnem v miru pustil. Na nesrečo za Gladstona in njegov kabinet ne zadostujejo več besede; zahtevajo se dela. Vlada nima nobenega zagovora proti predbacivanjem za Gordonovo smrt, za pad Kartuma, za zmešnjavo naših načrtov; ona nima nikake zadovoljive politike za bodočnost; da, vse nje zagovarjanje obstoji v tem, da nima nobene politike. Najnujnejša potreba je, da se vlada premeni.“ Če bode to napadanje Gladstonovemu kabinetu pogubonosno, pokazalo se bode v kratkem.

Ruski komisar za uravnavo mej v Afganistanu, Lessar, govoril je pri nekem shodu v Westminsteru ter zatrjeval, da Rusija nima namena prodirati do Herata ter da je voljna, priznati Afganistan kot del britske države v Indiji. Če pa so bili poslušalci o govornikovih trditvah tudi prepričani, ne pové nobeno poročilo.

Z zapadnega afriškega obrežja dohajajo vesti, da so se pričeli nemiri v Quittahu. Domačini vzdignili so se proti Angležem. Guverner v Quittahu bil je štirikrat ustreljen, jedenkrat skozi pluća; zamorci so njegove vojake premagali in je pobili. Šestdeset mož pod vodstvom mladega častnika brani mesto in utrdbi pred vstaši.

Razne vesti.

— (Poskušeni umor ljubice.) Z Dunaja se poroča. Sedemnajstletna deklica Marija Krbec imela je uže dve leti z gravérjem Antonom Emlerjem intimno zvezo. Ker je pa ta zelo pijančeval, začela mu je ljubica pred kakima dvema mesecema groziti, da ga bode pustila, ako se ne poboljša in si ne pripravi spodobne obleke. Ker pa Emler navzlic temu ni jenjal pijančevati, izvršila je njegova ljubica svojo obljubo in je začela z drugimi mladeniči hoditi okolo. Ko Emler to zapazi, postane ljubosumen ter sklence maščevati se. Počakal jo je tedaj necega večera zadnje dni na poti, kjer je vedel, da pride ob določenem času, in ko se mu približa, skoči k njej ter jo sune dvakrat z nožem v hrbet, rekoč: „Tu imaš!“ potem pa steče. Zdravniki izrekli so, da so rane nevarne. Emler oglasil se je takoj sam pri policiji, a ne, da bi se naznanil. Trdil je temveč, da je njega nekdo napadel in ranil. Napravili so z njim zapisnik ter ga potem spustili, a pozneje so ga zopet prijeli.

— (Samomor gimnazijca.) Z Dunaja se z dne 24. t. m. poroča: Danes popoldne ob šesti uri vstrelil se je sedemnajstletni sin tukajšnjega trgovca J. K. Bil je dijak sedmega gimnazijalnega razreda. Kaj ga je do strašnega dejanja privedlo, je po polnem nejasno. Nesrečni mladenič je bil dobre glave in zelo hrepeneč. Prvega pol leta prinesel je dobro spricevalo domov ter je pri tej priložnosti obljubil, da hoče še pridneje se učiti. In res je od tedaj tičal vedno v knjigah, tako da si je le malo prostega časa privoščil. Danes popoldne po jedi šel je v svojo sobo, kakor po navadi in kmalu so ga videli, kako se uči. Okolu šeste ure pa začuje dekla naenkrat strel v njegovi sobi. Ko odpre vrata, vidi ga v krvi na tleh ležečega. Vstrelil se je v desno senco ter se zadel tako dobro, da je bil takoj mrtev. Predno je samomor izvršil, zapisal je še na papir katico, v kateri izraža svoje hrepenenje po miru. Potem je pa še v prozi pristavil: „Moje življenje je razglasje, kojemu zamore le smrt storiti konec.“ — Žalost starišev je nepopisljiva.

— (Gledališni igralci) prejšnjih časov bili so ponižnejši nego so dandanes. Tako se pripoveduje o nekem igralci, ki je v začetku tega stoletja igral ter vodil kor v Berlinu, da je na očitanja nekaterih časopisov, da na odru preveč naprej sili, skesano pripoznal svoje napake ter se sledeče opravičeval: „Potrudil se bom, da v prihodnje ne bom več zaslužil graje in upam, da se mi bo moj pregrešek za sedaj odpustil, ker tega nisem storil iz zanikernosti, ampak le iz prevelike gorečnosti.“ Mož pisal se je Seidel. Šolal se nikedar ni.

— (Monument George Washingtona) se je dne 21. t. m. med velikanskimi slovesnostmi odkril. Kakor znano, presega dotični obelisk po visokosti vse dosedajne stavbe na svetu, kajti ne meri v višavo nič manj nego 555 črvičev. Delali so na njem 37 let in troški zanj znašajo 1 187 000 dolarjev.

Domače stvari.

— Njega c. in kr. apostolsko veličanstvo cesar blagovolil je „Katoliškemu društvu rokodelskih pomočnikov“ v Št. Vidu nad Ljubljano podeliti iz Najvišje zasebne blagajnice 200 gld. podpore za zidanje društvenega poslopja.

— (Potovanje cesarjeviča in cesaričine.) Včeraj ob 8. uri zjutraj došla sta cesarjevič in cesaričina v Dubrovnik. Vzprejela so ja oblastva in obila množica naroda z navdušenim nazdravljanjem. Petnajst deklic v narodni noši podalo je cesaričini šopek cvetic; potem so spremile visoka gosta do stolne cerkve, med po-

toma pa so posipale s cveticami tla pred visokostima. Cesarjevič in cesaričina ogledala sta si to in druge cerkve; okolo 10. ure pa sta se podala zopet na ladijo „Miramar“ ter se odpeljala v Kotor. Z navdušenimi „živio“-klici poslavljala se je narod od visokostij. — Ob 2¹/₄ uri popoludne došla sta v Kotor. Nepopisno navdušeno je bilo tudi tu nazdravljanje naroda. Popoludne prišel ja je pozdravit črnogorski knez. Ob 7. uri zvečer odpeljala sta se zopet dalje.

— (Gospod deželni predsednik baron Winkler) je včeraj v spremstvu gospoda okrajnega glavarja za ljubljansko okolico obiskal in ogledal si dolino Račno poleg Šmarija, da se pouči o tamošnjih dejavnostih razmerah ter, če možno, nekoliko pomoči po povodnji hudo zadetemu prebivalstvu.

Dolina Račne je vsled deževja v prošlem tednu več ur na okolo poplavljen, in kaže se, kakor bi bila cela dolina jezero. Voda stoji, ker so podzemeljske sesalne luknje le male, morejo vzeti malo vode v se, na nekaterih krajih za meter visoko in še višje; vozi se lahko s čolni, katerih se prebivalstvo pri takih prilikah navadno tudi poslužuje. Gospoda deželnega predsednika, čegar prihod so oznanjali možnarji, pozdravil je spoštljivo v vasi Račni č. g. župnik iz Kopanja, občinski zastop in šolsko zastopstvo. Tu poučil se je nadrobno o tamošnjih razmerah ter se potem čez jedno uro vozil s čolnom po poplavljenem ozemlju; med tem pripovedovali so visokorodnemu gospodu spremljevalci o svojih mnogoletnih opazovanjih in skušnjah. Gospod deželni predsednik se je opetovano izrazil, da razmere nujno potrebujejo zboljšanja in obljubil je prebivalstvu, da bode deloval po svoji moči na to, da se odpravi ponavljajoča se ta beda. — Po končani vožnji ogledal si je gospod deželni predsednik cerkev in ljudsko šolo v Račni; bil je tudi pri izpraševanju šolske dece navzočen, in staval je tudi sam posamičnim učencem vprašanja, na katera so mu v popolno zadovoljnost odgovorili. Med živahnimi „živio“-klici tamošnjega prebivalstva zapustil je gospod deželni predsednik Račno, vračajoč se domov. Prebivalstvo goji nadejo, da bode gospod deželni predsednik gotovo skušal poravnati in zboljšati mu stanje, da se bode skušalo preprečiti vedno se ponavljajoče poplavljenje.

Med potom obiskal je gospod deželni predsednik županstvo v Velikem Grosuplju. Tu je obedoval opoludne v gostilni g. Kožaka, potem pa se podal na pot proti Ljubljani. Vračajočega se gospoda deželnega predsednika so v Smartnem pričakovali tamošnji č. g. dekan, ves občinski zastop kakor tudi župan iz Velikega Grosuplja, članovi krajnega šolskega sveta, šolska mladež z razvito zastavo, ognjegasci in nebrojna množica prebivalstva; vsi skazovali so mu globoko svoje spoštovanje in udanost. Šmarije bilo je okrašeno s zastavami in zelenjem. Gospod deželni predsednik je tudi tu skrbno in natančno povpraševal o tamošnjih razmerah. Tudi tu je vprašanje o vodi velike važnosti, tu pa jim namreč manjka dobre pitne vode. O vsem tem in o zdravstvenih razmerah povpraševal je z velikim zanimanjem gospod deželni predsednik; potem obiskal je zelo lepo župno cerkev kakor tudi slovesno okrašeno ljudsko šolo. Pri slovesu pozdravljalo ga je navdušeno prebivalstvo z opetovanimi „živio“-klici. Včeraj zvečer vrnil se je gospod deželni predsednik zopet v Ljubljano.

— (Nadzornik pouka v risanji.) Pred kratkim prišel je sim gosp. prof. Langl z Dunaja, da nadzoruje pouk v risanji; podal se je potem po nadzorniškem svojem poslu v Kranj.

— („Literarno-zabavni klub“) ima jutri zvečer ob 8. uri svoj jour-fixe v hotelu „pri Maliči“.

— (Avstrijski kmetovalci) imeli bodo dne 23. in 24. marcija na Dunaji shod. C. kr. kmetijska družba kranjska sklenila je v slednji seji glavnega odbora, naprositi državnega poslanca g. dr. Poklukarja, da jo zastopa pri tem shodu.

— (Sodnijskim tolmačem) pri c. kr. nadsodnji na Dunaji imenovan je za hrvaščino in srbščino gosp. častnik v rezervi in odvetniški koncipijent dr. Rad. Pukl. Gospod Pukl bil je zdaj uže pri tej sodnji tolmač za bolgarščino in slovenščino.

— (Občinska volitev.) Pri volitvi občinskega predstojništva v Hudem v litijskem okraju bili so izvoljeni, in sicer županom Ivan Miklavčič, posestnik v Hudem, občinskima svetovalcema pa Ivan Stermole z Hudega in Fran Kavšek iz Stranske Vasi.

Razpis volitve za trgovinsko in obrtno zbornico v Ljubljani.

Podpisana volilna komisija daje volilcem trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani na znanje, da se bode pred volilno komisijo vršila volitev ali z ustnim glasovanjem ali z osebnim oddajanjem napisanih glasovnic 16. dan marca 1885 od devetih dopoldne do petih popoldne v magistratni dvorani v Ljubljani. Ob 5. uri popoldne se bode to glasovanje tudi končalo.

Ako se volitev vrši z določenim oddajanjem od volilcev podpisanih glasovnic, morajo napisane in podpisane glasovnice z izkaznicami dospeti k obrtnemu oblastvu prve stopinje (na deželi k ces. kr. okrajnemu glavarstvu, v glavnem mestu Ljubljani pa k mestnemu magistratu) tistega kraja, kjer je podjetje, zadnji čas do 12. marca 1885. l.

Volilna komisija opozoruje, da se od volilcev naravnost volilni komisiji poslane glasovnice ne bodo sprejemale.

Glasoštetje bode volilna komisija 16. dan marca 1885. l. začela. Na med glasoštetjem dospete glasovnice se ozira samo tedaj, ako so bile pravočasno oddane pri obrtnem oblastvu.

Volitev se vrši javno. Volilcu se dajo, kakor je uže zgoraj omenjeno, na izvoljo, da voli ali

- ustno, ali
- da svoje može na glasovnici zapisane sam podá volilni komisiji, ali
- da s svojim imenom podpisano glasovnico, priloživši jej izkaznico, oddá obrtnemu oblastvu I. stopinje, katere obé pošlje volilni komisiji.

Glasovnice se smejo odprte ali zaprte oddajati ali dopsiljati. Na zaprtih glasovnicah mora biti zunaj zapisano ime volilčeveo.

Tisti volilci, kateri volijo takó, da dopsiljajo napisane in podpisane glasovnice, morajo svoje glasovnice z izkaznicami vred v določenem roku oddati ali dopsiljati obrtnemu oblastvu I. stopinje tistega kraja, kjer je podjetje. Take glasovnice z izkaznicami vred se smejo dopsiljati po c. kr. pošti, po c. kr. davčnih uradih, ali po občinskih uradih, ali po posebnih pólshih.

Po preteku določenega roka obrtnemu oblastvu dospete glasovnice se ne smejo nič več vzprejemati.

Zgoraj navedene tiskovine (izkaznice, glasovnice, razpis volitve), kakor tudi vse vloge volilcev pošiljajo se volilni komisiji po pošti poštarine proste, ako imajo na adresi pristavek: „V volitvenih zadevah trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani.“

Volilci trgovinskega odseka, in sicer volilci I. in II. volilnega razreda, dobé rúdeče glasovnice in volijo skupaj 6 članov.

Volilci III. volilnega razreda trgovinskega odseka dobé višnjeve glasovnice in volijo 4 člane.

Volilci I. volilnega razreda obrtne zbornice dobé zelene glasovnice in volijo 2 člana

Volilci II. volilnega razreda obrtne zbornice dobé bele glasovnice in volijo 10 članov.

Volilci III. volilnega razreda obrtne zbornice dobé rumene glasovnice in volijo 2 člana.

Vsaka volilna kategorija (volilni razred) voli sama zasé njej pripadajoče število pravih članov. Opozoruje se pa tu posebno, da morajo volilci vsake kategorije ali vsacega razreda svoje zastopnike iz onega razreda voliti, v kateri imajo sami pravico voliti.

Daljni pouk je v razpisu volitve, kateri se vsacemu volilcu dostavi.

V Ljubljani dné 24. februarija 1885.

C. kr. volilna komisija za trgovinsko in obrtno zbornico v Ljubljani.

Chorinsky.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Krf, 27. februarija. Cesarjevič in cesaričina prišla sta sim ob 9¹/₄ uri dopoldne. Vreme je izredno ugodno. Zvečer sta se odpeljala v Beirut.

London, 27. februarija. Pri včerajšnjih vajah v streljanji v Schöburynessu razpočila se je granata; usmrtila je jednega častnika in jednega topničarja; devet drugih (častnikov, topničarjev in civilistov), med njimi tudi ravnatelj topničarske šole in jeden polkovnik, je hudo ranjenih.

Gradec, 26. februarija. Danes zjutraj umrla je tukaj gr. finja Vilma Wurmbbrand, rojena baronica Dickmann, soproga deželnega glavarja Wurmbbrand.

Berolin, 26. februarija. Danes je bila slednja seja konference. Pooblaščenci podpisali so štirinajst pogodbenih listin.

Kahira, 26. febr. Oddelek Brackenburyjevih čet je došel dné 21. t. m. na blizu 40 milj od Abuhameda oddaljen kraj; šel je mimo onega mesta, kjer je bil polkovnik Stewart umorjen. Tu našli so Stewartove vizitnice in razne papire konzulov Herbina in Povera. Brackenbury je ukazal razdejati posestvo glavnega provzročitelja umora.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 27. februarija.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	83·50
„ „ „ srebri	83·95
Zlata renta	107·65
5% avstr. renta	99·30
Delnice národne banke	867·—
Kreditne delnice	305·25
London 10 lir sterling	124·25
20 frankovec	9·79 ⁵
Cekini c. kr.	5·81
100 drž. mark	60·50

Uradni glasnik

z dné 26. februarija.

Razpisane službe: Pri c. kr. okr. glavarstvu v Radóvljci služba okr. ranocelnika v občini Bled. Letna nagrada 600 gld. in nagrada dež. odbora 300 goldinarjev. Prošnja do 1. aprila t. l. omenjenemu c. kr. glavarstvu.

Eksekut. javne dražbe: V Velikih Lašičah zemljišče Naceta Erčulja iz Zagorice (190 gld.) dné 21. marcija, 18. aprila in 23. maja. — V Kameniku posestvo Janeza Kralja iz Nevelj (603 gld.) dné 7ega marcija, 11. aprila in 9. maja.

Prostovoljne zemlj. dražbe: V Mokronogu več zemljiških parcel, spadajočih k grof Auerspergovemu fidejkomisnemu posestvu, kakor: travnik, gozd, njiva in vinograd v katastralni občini Gorenja Vas; njiva v Žalovici, dalje trije gozdi, dva vinograda in vrt v katastralni občini Zbure, dné 23. marcija t. l. Podrobni pogoji so pri c. kr. okr. sodnji mokronoški razpoloženi.

Tujci.

Dné 25. februarija.

Pri Maliči: Müller in Löwenberg, trgovca, z Dunaja. — Hobza, c. kr. nadporočnik, iz Grana. — Jerzabück, trg. potov., iz Mor. Šenperka. — Murko, Nadrag in Sillenberger, jednoletni prostovoljci, iz Celovca. — Fuchs, zasebnik, iz Kokre. — Schiffermüller, fuž. vodja, s soprogo, iz Kokre. Pri Slonu: Lunaschi, trg. potov., iz Milana. — Ledinski, zasebnik, iz Lednic. — Koestler, trgovec, iz Dečina. — Spitzer, graščinski oskrbnik, iz Wernberga. — Schollmayer, gozd. tajnik, iz Šneperka. Pri Avstr. carji: Dr. Gros, sek. zdravnik, iz Ljubljane. Pri Južnem kolodvoru: Reischl, sod. kanclist, s soprogo, iz Gorice.

Srečke

z dné 25. februarija.

Brno: 3 60 51 11 37.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
26. febr.	7. zjutraj	742·02	— 3·6	bzv.	megla	0·00
	2. pop.	741·16	6·4	„	„	
	9. zvečer	740·90	1·8	„	„	

Vabilo na naročbo.

Z marcijem 1885 prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponové, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrižek treba prilepiti le naslov, ki je na pásku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Po pošti:

za celo leto	gld. 10·—
„ pol leta	„ 5·—
„ četrt leta	„ 2·50
„ en mesec	„ —85

Za Ljubljano:

za celo leto	gld. 6·—
„ pol leta	„ 3·—
„ četrt leta	„ 1·50
za donašanje v hišo vsak mesec 9 kr.	

Pri nas se dobivajo tudi knjige iz zaloge

„Matiče Slovenske“

in sicer:

- Národní Koledar in Letopis „Matiče Slovenske“ za 1867. l. 20 kr.
— za 1868. l. 50 kr.
- Letopis „Matiče Slovenske“ za 1871. l. Uredil dr. E. H. Costa. 50 kr.
— za 1872 in 1873. I. Z eno sliko in eno tablico geometričnih podob. Uredil dr. E. H. Costa. 50 kr.
— „Matiče Slovenske“ za 1874. l. 50 kr.
— za 1875. l. Uredila J. Tušek in M. Pleteršnik. 50 kr.
— za 1876. l. Uredil M. Pleteršnik. 50 kr.
— za 1877. l. Uredil dr. Janez Bleiweis. 50 kr.
— za 1878. leto. I. in II. del. Uredil dr. Janez Bleiweis. 25 kr.
— za 1878. l. III. in IV. del. Uredil dr. Janez Bleiweis. 25 kr.
— za 1879. l. Uredil dr. Janez Bleiweis. 50 kr.
— za 1880. l. — — — — — 50 kr.
— za 1881. l. — — — — — 1 gld.
- Zgodovina slovenskega naroda. Spisal J. Trdina. 60 kr.
- Vojvodstvo Kranjsko. Po spisu Jož. Erben. 20 kr.
- Vojvodstvo Korosko. Po spisu Jož. Erben. 20 kr.
- Slovenski štajer. Spisali rodoljubi. I. snopič. 25 kr.
— Spisal dr. Ivan Gršak. III. snopič. 30 kr.
- Slovanstvo. I. del. Spisali Jan Majciger, Maks Pleteršnik in Bož. Raič. 50 kr.
- Germanstvo in njega upliv na Slovanstvo v srednjem veku. Spisal J. V. 10 kr.
- Telegrafija. Spisal dr. Sim. Šubic. (Iz Letopisa 1875. I. Posebej vezana) 30 kr.
- Slovnica češkega jezika z berilom. Spisal Fr. Marn. 60 kr.
- Slovnica ruska za Slovence. Spisal Fr. Majar. 1 gld.
- Razna dela pesniška in igrokazna Jovana Vesela-Koseskega. Z njegovo podobo. 2 gld.
- Dodatek (k tem delom) 20 kr.
- Vodnikove pesni. Uredil Fr. Levstik. 50 kr.
- Dr. Lovro Toman. S podobo. 40 kr.
- Dr. Etb. H. Costa. S podobo. 40 kr.
- Kopitarjeva spomenica. Uredil J. Marn. 40 kr.
- Olikani Slovence. Spisal Iv. Vesel. 40 kr.
- Vpliv vpijančljivih pijač. Spisal dr. M. Samec. 10 kr.
- Potovanje okolo svetá v 80. dneh. Iz francoskega prevél D. Hostnik. 40 kr.
- Spomenik o šeststoletnici začetka habsburške vlade na Slovenskem. 4 gld.
- Strup. Vesela igra v enem dejanji. Prosto poslovenila Lujiza Pesjakova. 10 kr.
- Slovenska slovnica, po Miklošičevi primerjalni spisal Jan Šuman. 1 gld. 50 kr.
- Turgenjev. Lovčevi zapiski I. del, preložil F. J. Remec. 50 kr.
- Znanstvena terminologija s posebnim ozirom na srednja učilišča. Spisal A. Cigale. 1 gld.
- Prirodnoznanstvi zemljepis. Spisal J. Jesenko. 1 gld.
- Zemljevidi: Azija, Amerika, Afrika, Avstralija, Rusija, Turčija in druge vzhodne dežele, Britanija in Škandinavija, Švica, Španija in Portugalsko, Nizozemsko in Belgija, Italija, Nemško cesarstvo, po 10 kr.
- Zgodovina avstro-ogerske monarhije. Spisal Janko Kersnik (drugi popravljeni natis). 20 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg
knjigotržnica v Ljubljani.